Byrddau Arholi:

- ✓ CBAC www.wjec.co.uk 029 20265000
- ✓ AQA www.aqa.org.uk 0161 9531180
- ✓ Edexcel www.edexcel.com 0845 6180440
- ✓ OCR www.ocr.org.uk 01223 553998
- ✓ http://www.home-education-exams.org.uk/

Eraill:

Y Brifysgol Agored
www.openuniversity.co.uk
Ffôn: 0845 4505486

http://www.revisionworld.co.uk/

http://www.s-cool.co.uk/gcse/maths

http://www.gcse.com/maths/

http://www.gcseguide.co.uk/

http://www.muddlepuddle.co.uk/mpblog/

Gall rhieni ddod o hyd i ddolenni eraill ar wefannau'r BBC:
www.bbc.co.uk/learning/index.shtml and
www.bbc.co.uk/schools/index.shtml

Elective Home Education

Addysg Ddewisol yn y Cartref

Guidance Booklet

Llyfryn Canllaw

Addysg Ddewisol yn y Cartref yw'r term a ddefnyddir i ddisgrifio'r addysg a ddarperir gan rieni neu warcheidwaid yn y cartref, yn hytrach na darparu addysg i'w plant trwy eu hanfon i'r ysgol. Mae hyn y wahanol i addysg yn y cartref a ddarperir gan yr awdurdod lleol neu addysg a ddarperir gan awdurdod lleol nad yw wedi ei leoli yn yr ysgol. Mae'r gyfraith yn caniatáu i rieni addysgu eu plant yn y cartref yn hytrach na'u hanfon i'r ysgol.

Mae Addysgu yn y Cartref yn gyfreithlon ymhob rhan o'r Deyrnas Unedig. Nid oes raid i chi fod yn athro na meddu ar unrhyw gymwysterau arbenigol. Fel rhiant, mae'n rhaid i chi ddarparu addysg addas ar gyfer eich plentyn yn ystod "oed ysgol gorfodol" (rhwng pump ac un ar bymtheg mlwydd oed.) Gall rhai rhieni/gofalwyr ddewis ymgysylltu â thiwtoriaid preifat neu oedolion eraill i'w cynorthwyo i ddarparu addysg addas, ond nid oes unrhyw ofyniad arnynt i wneud hynny. Os fydd tiwtor yn cael ei gyflogi, dylai rhieni wirio fod ganddynt wiriad cyfredol gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd. Gall addysgu gymryd lle mewn amrywiaeth o leoliadau, nid yn y cartref teuluol yn unig a gall fod mewn amryw o wahanol ffyrdd. Bydd y canllawiau canlynol yn ddefnyddiol i rieni wrth ystyried addysgu eu plant yn y cartref.

Sut ydw i'n

Cysylltiadau Defnyddiol:

- Addysgwyr Cartref Pen-y-bont ar Ogwr
  Rachel Milgate:
  http://bhe.community/
  Ffôn: 07565 415608

  E-bost: emmzr75@gmail.com

- New Foundations-(Caerdydd) Grŵp ADdyyC:
  http://cardiffhomeeducation.co.uk/
  Jayne Palmer 07913955583
  jayne.palmer@newfoundationshe.com

- Zone 7 (Castell Nedd) Grŵp ADdyyC:
  http://www.zoneseven.co.uk/

- Gyrfa Cymru –
  www.careerswales.com

Awdurdod Lleol Merthyr Tudful:

- Rheolwr Cynhwysiant – Swyddog Cyswllt ADdyyC
  Sarah Bowen
  Ffôn: 01685 725082
- Uwch Swyddog Lles Addysg
- Adele Stacey
  Ffôn: 01685 724681
- Swyddog Cymorth i Ysgolion (Derbyniadau)
  Helen Griffiths
  Ffôn: 01685 724640

Ble allaf ddod o hyd i ragor o wybodaeth ynghylch Addysg Ddewisol yn y Cartref?

Cynhwysiant a Chefnogaeth i'r Disgybl
Cylchlythyr Cynulliad Cenedlaethol Cymru 47/2006
Adran 6- Addysg Ddewisol yn y Cartref. I weld y dogfennau'n llawn, ewch i:

http://cymru.gov.uk/topics/educationandskills/schoolshome/pupilssupport/inclusionpupilsupportguidance/section6/lang=en

Gellir dod o hyd i wybodaeth am y Cwricwlwm Cenedlaethol yn:
www.wales.gov.uk

- Addysg Ddewisol yn y Cartref Cymru http://www.ehew.co.uk/
  Ffôn: 07952435963

- Education Otherwise:
  www.education-otherwise.org
  Ffôn: 0870 730 0074

Os nad yw'ch plentyn erioed wedi mynychu ysgol, yna nid oes angen i chi wneud dim cyn dechrau addysgu o'r cartref. Fodd bynnag, os yw'ch plentyn yn mynychu ysgol, bydd angen i chi ddadgofrestru'n ffurfiol drwy ysgrifennu at y Pennaeth gan nodi'ch bwriad i addysgu'ch plentyn yn y cartref.

Beth os yw fy mhlentyn yn mynychu ysgol arbennig?

Mae angen "caniatâd" gan yr Awdurdod Lleol (ALl) cyn y medrwch ddadgofrestru plentyn o ysgol arbennig ac ni all caniatâd gael ei wrthod, heb reswm dilys. Dylai rhieni, fodd bynnag, barhau i anfon eu plentyn i'r ysgol nes bod hysbysiad ffurfiol yn cael ei dderbyn fod enw'r plentyn wedi ei hepgor o'r gofrestr.

Beth os oes gan fy mhlentyn ddatganiad AAA?

"Pan fydd gan blentyn ddatganiad o anghenion addysgol arbennig a'i fod yn cael ei addysgu yn y cartref gan rieni, nid yw'r datganiad yn dod i ben. Tra bydd y datganiad yn cael ei gynnal, bydd yn rhaid iddo gael ei adolygu'n flynyddol, yn dilyn y gweithdrefnau a amlinellir ym Mhennod Naw, y Cod Ymarfer AAA ar gyfer Cymru."

Beth yw costau addysgu yn y cartref?

Anogir chi'n gryf i gynllunio o flaen llaw a meddwl yn ddwys am y costau sy'n gysylltiedig ag addysgu plant yn y cartref (yn enwedig yn yr hirdymor pan fyddant, o bosib am sefyll arholiadau cyhoeddus (yn enwedig gan fod costau sefyll arholiadau fel ymgeiswyr preifat yn uchel.).

Nid oes unrhyw gronfeydd ar gael yn uniongyrchol i rieni sy'n penderfynu addysgu eu plant yn y cartref. Nid oes yr un rheidrwydd chwaith ar Awdurdodau Lleol i ddarparu cefnogaeth ariannol i rieni sy'n dewis addysgu eu plant yn y cartref.

A all fy mhlentyn sefyll arholiadau TGAU ac arholiadau eraill?

Mae'n bosibl i bobl ifanc sefyll arholiadau fel ymgeiswyr allanol mewn nifer o ganolfannau arholi. Fel rhiant/gwarcheidwaid bydd angen i chi ddod o hyd i ganolfan gofrestredig er mwyn sefyll yr arholiad. Cynghorir chi hefyd i gysylltu â byrddau arholi unigol (gweler y Rhestr Cysylltiadau Defnyddiol) er mwyn trafod y trefniadau ar gyfer ymgeiswyr preifat. Bydd rhaid i chi dalu ffioedd cofrestru arholiad, ffioedd y ganolfan arholi a ffioedd am asesu gwaith cwrs gan gorff achrededig. Unwaith bydd disgybl yn un ar bymtheg oed, bydd modd iddo gofrestru i wneud amrywiaeth eang o gyrsiau ar gyfer oedolion, gan gynnwys arholiadau lefel AS/A2. Mae'r Brifysgol Agored yn ffynhonnell dda ar gyfer amrywiaeth o astudiaethau. Gellir dod o hyd i fanylion am gyrff arholi yn y Rhestr Cysylltiadau Defnyddiol.

Ddewisol yn y Cartref. Bydd costau llyfrau, adnoddau papur ac eraill, TGaCh, ymweliadau addysgiadol ac ati. Byddwch hefyd yn gyfrifol am drefnu a chyllido arholiadau cyhoeddus (tebyg i TGAU) os bydd hynny'n berthnasol. Mae hyn er gwaetha'r ffaith fod y rhyngrwyd yn ffynhonnell dda a rhad o addysgu.

- **Cadwch eich opsiynau'n agored:** Bydd anghenion eich plentyn yn newid ar wahanol gyfnodau. Bydd yr Awdurdod Lleol bob amser yn hapus i'ch cynorthwyo i ddod o hyd i le mewn ysgol. Gwnewch y gorau o bob cefnogaeth a gwybodaeth sydd ar gael.
- **Ystyriwch yn ofalus eich penderfyniad i dynnu enw'ch plentyn oddi ar gofrestr yr ysgol:** Petaech yn newid eich meddwl, ni fyddai'r Awdurdod Lleol yn medru gwarantu y byddai modd i'ch plentyn ddychwelyd i'r un ysgol. Ystyriwch y galw sydd am le yn ysgolion eich ardal. Efallai na fydd lle ar gael mewn ysgolion lleol.
- **Os fyddwch yn cael trafferth neu'n anghydweld gyda'r ysgol, yr athrawon neu'r Pennaeth:** Cysylltwch â'r Bwrdd Llywodraethol. Os ydych yn teimlo fod angen i chi wneud hynny, cysylltwch â'r gwasanaeth Lles Addysg ac ystyriwch ysgolion lleol eraill fel opsiwn. Gweler y Rhestr Cysylltiadau ar gyfer Lles Addysg.

A allaf newid fy meddwl ynghylch addysg ddewisol yn y cartref?

Gallwch. Os ydych, ar unrhyw adeg yn dymuno i'ch plentyn ddychwelyd i'r ysgol yn llawn amser, yna gallwch wneud cais am le mewn ysgol trwy gysylltu â Gwasanaethau Cymorth i Ddysgwyr (gweler y Rhestr Cysylltiadau.) Dylai Rhieni/Gwarcheidwaid fod yn ymwybodol y bydd yr un gweithdrefnau mynediad yn cael eu gweithredu a bydd y cais yn ddibynnol bod lle ar gael mewn grŵp blwyddyn briodol mewn unrhyw ysgol. Yn ychwanegol i hyn, gallai fod yn anodd dod o hyd i le ym Mlwyddyn 10 neu 11 gan fydd ysgolion wedi dechrau ar eu cyrsiau TGAU.

YSTYRIAETHAU ALLWEDDOL CYN DEWIS ADDYSG DDEWISOL YN Y CARTREF

- **Meddyliwch yn ddwys am eich penderfyniad:** Mae'n gryn gyfrifoldeb sy'n mynnu ymroddiad, egni ac amser.
- **Ystyriwch sut byddwch yn sicrhau addysg eich plentyn cyn i chi wneud y penderfyniad:** Ymchwiliwch amrywiaeth o feysydd e.e beth arall mae Mathemateg yn ei olygu, heblaw gwaith rhif? Edrychwch ar gyfleusterau chwaraeon lleol ac ati ac ystyriwch drefnu cyfleoedd ar gyfer cysylltiad cymdeithasol gyda phlant eraill.
- **Edrychwch ar y costau posib:** Nid oes unrhyw gyllid ar gael ar gyfer y sawl sy'n penderfynu ar Addysg

A oes rhaid i mi ddysgu'r Cwricwlwm Cenedlaethol neu Gwricwlwm arall?

Mae'r Cwricwlwm Cenedlaethol yn berthnasol i ysgolion gwladol yn unig. Fel addysgwr cartref, eich penderfyniad chi a'ch plentyn yw beth, sut a phryd i astudio.

Beth yw rôl yr ALI?

Mae'r ALI yn cydnabod hawl pob rhiant i addysgu yn y cartref. Mae'n gyfrifoldeb ar yr Awdurdod i sicrhau fod pob plentyn yn derbyn addysg addas a dyma yw swydd y Swyddog Cyswllt ADdyyC. Mae pob rhiant yn dewis ffyrdd gwahanol i addysgu yn y cartref felly bydd y Swyddog Cyswllt ADdyyC yn edrych ar "raglen" pob plentyn yn unigol.

Beth yw rôl y rhiant?

Ni all y Swyddog Cyswllt ADdyyC gyfarwyddo dysgu eich plentyn na darparu adnoddau addysgol. Cyfrifoldeb y rhiant yw cynllunio profiadau dysgu'r plentyn.

Er mwyn bodloni'r cyfrifoldeb hwn, gall yr Awdurdod Lleol ofyn i chi ddarparu tystiolaeth fod eich plentyn yn derbyn addysg addas yn y cartref. Gallai hyn gael eu gwneud mewn nifer o ffyrdd.

Er enghraifft, gallai rhieni:

- Dderbyn ymweliad gan y Swyddog Cyswllt ADdyyC gyda neu heb i'r plentyn fod yn bresennol
- Ysgrifennu adroddiad
- Ddarparu enghreifftiau o waith
- Gwrdd â'r Swyddog Cyswllt ADdyyC yn rhywle arall, gyda neu heb i'r plentyn fod yn bresennol
- Gael y ddarpariaeth addysgol wedi ei ardystio gan drydydd parti
- Ddarparu tystiolaeth mewn unrhyw ffurf berthnasol arall

Lle'n bosib, bydd y Swyddog Cyswllt ADdyyC yn trafod unrhyw bryderon gallai fod gennych.

Beth yw addysgu hyblyg?

Mae hwn yn drefniant rhwng y rhiant a'r ysgol lle mae'r plentyn wedi ei gofrestru yn y dull normal ond yn mynychu'r ysgol yn rhan amser yn unig – weddill yr amser mae'r plentyn yn cael ei addysgu yn y cartref.

Mae 'Addysgu Hyblyg" yn opsiwn cyfreithlon ond bydd angen i chi dderbyn caniatâd y Pennaeth yn yr Ysgol sydd o dan sylw. Gwelir rhai o fanteision ac anfanteision "addysgu hyblyg" ar wefan Home Education UK:

www.home-education.org.uk/flexischool.htm

A fydd fy mhlentyn yn gymwys i dderbyn cyngor gyrfaol?

Bydd. Cynigir cyngor gyrfaol trwy Gyrfa Cymru ar gyfer pob disgybl sydd rhwng tair ar ddeg a phedair ar bymtheg mlwydd oed. Os ydi'ch plentyn dros tair ar ddeg oed, gallwch gysylltu â Gyrfa Cymru a fydd yn esbonio'r gwahanol ffyrdd y gallant fod o gymorth (gweler y Rhestr Cysylltiadau Defnyddiol.)

A fydd fy mhlentyn yn gynnwys i dderbyn Gwasanaeth Nyrsio'r Ysgol?

Cynghorwyd yr Awdurdod gan y Gwasanaeth Iechyd na fydd plant sy'n cael eu haddysgu yn ôl trefniadaeth Addysg Ddewisol yn y Cartref yn derbyn mewnbwn gan Wasanaeth Nyrsio'r Ysgol ac y byddant felly, o achos hynny yn colli imiwneiddiadau plentyndod. Mae gan wefan y GIG y wybodaeth ddiweddaraf:

www.nhsdirect.wales.nhs.uk/DoItYourself/vaccinations

Cysylltwch â'ch Doctor Teulu am ragor o gyngor.